

# Sammlaren

Tidskrift för

svensk litteraturvetenskaplig forskning

Årgång 131 2010

*I distribution:*

Swedish Science Press

Svenska Litteratursällskapet

## REDAKTIONSKOMMITTÉ:

*Göteborg:* Stina Hansson, Lisbeth Larsson

*Lund:* Erik Hedling, Eva Hættner Aurelius, Per Rydén

*Stockholm:* Anders Cullhed, Anders Olsson, Boel Westin

*Uppsala:* Bengt Landgren, Torsten Pettersson, Johan Svedjedal

*Redaktörer:* Otto Fischer (uppsatser) och Petra Söderlund (recensioner)

*Inlagans typografi:* Anders Svedin

Utgiven med stöd av

*Vetenskapsrådet*

Bidrag till *Samlaren* insändes digitalt i ordbehandlingsprogrammet Word till [info@svelitt.se](mailto:info@svelitt.se).  
Konsultera skribentinstruktionerna på sällskapets hemsida innan du skickar in. Sista inlämningsdatum för uppsatser till nästa årgång av *Samlaren* är 15 juni 2011 och för recensioner 1 september 2011. Den som sänder in material till *Samlaren* anses medge digital publicering.

Uppsatsförfattarna erhåller digitalt underlag för särtryck i form av en pdf-fil.

Svenska Litteratursällskapet tackar de personer som under det senaste året ställt sig till förfogande som bedömare av inkomna manuskript.

Svenska Litteratursällskapet PG: 5367–8.

Svenska Litteratursällskapets hemsida kan nås via adressen [www.svelitt.se](http://www.svelitt.se).

ISBN 978-91-87666-28-5

ISSN 0348-6133

Printed in Sweden by  
Elanders Gotab, Stockholm 2011

# Minnesord över professor Lars Furuland vid Svenska Litteratursällskapets årsmöte 2010

AV THURE STENSTRÖM

Lars Furulands far Gunnar var rektor för folkhögskolan i Malung; sonen Lars tog starka intryck av den folkbildningsmiljö som han föddes in i år 1928. På visst sätt ägnade sig Lars åt folkliga bildningssträvanden, vad han än företog sig senare i livet. Hans ambition som professor i litteratursociologi, som ordförande i Svenska Litteratursällskapet, som forskare och forskningsorganisatör var att göra litteraturvetenskapen mer folklig, att föra ut litterär bildning till så många som möjligt. Antingen han ägnade sig åt sina främsta specialiteter, arbetarlitteraturen och folkrörelsernas litteratur, eller han skrev om barnlitteratur, regional litteratur, amatörförfattare, svensk-amerikansk litteratur, eller när han ägnade sig åt bokmarknad och biblioteksfrågor, vägledades han av en genomtänkt kultursyn.

Han insåg och ansåg, att vi litteraturvetare inte lever i ett lufttomt rum, att vi är beroende av samhället runt omkring oss och att vi är skyldiga att betala tillbaka den tack-samhetsskuld som samhället gett oss i form av utbildning och anslag genom att sprida våra rön och kunskaper också utanför universitetet. Ljus över landet, det är det vi vill! var ett av Lars Furulands mest älskade slagord, och han levde i hög grad som han lärde. Studiet av det folkligas livsformer och folkbildningen gjorde han till en livsuppgift.

När han efterträdde mig som ordförande här i Svenska Litteratursällskapet år 1985, en post som han innehade fram till 1991, fullföljde han den ledarstil vi så länge känt från Litteraturvetenskapliga institutionen. Fastän den nyfikne Lars Furuland ständigt expanderade in på nya områden, var han samtidigt fast förankrad i moderämnet. Han ville aldrig, som han uttryckte det, kapa navelsträngen till klassisk litteraturhistoria eller textanalys. Det gav sin särprägel åt hans strävanden som litteratursociolog. All samhällsvetenskaplig ensidighet var honom främmande; moderation och måtta var hans kännemärke.

När Lars avled den 1 december i fjol, var det många elever och kolleger men också många utanför Uppsalas hank och stör som sörjde honom. Genom sitt engagemang i Humanistisk-Samhällsvetenskapliga Forskningsrådet och Riksbankens Jubileumsfond, där han fullgjorde viktiga insatser i ledande ställning, betydde han mycket inte bara för litteratursociologins konsolidering utan för svensk humaniora i allmänhet. Han inte bara drev i gång forskning, han främjade den också. På sitt lågmälda och försynta sätt lärde han oss alla, vilka rikedomar den bokliga kulturen har att ge i form av

historiska perspektiv och människokännedom. En stor arbetare i böckernas värld har lämnat våra led. Han var sina vänners vän och älskade ingenting i arbetet så mycket som samarbetet. Lars Furuland efterlämnar ett stort tomrum, inte minst i Svenska Litteratursällskapet.